

آبونه شرالطی : هریر ایچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلمی
(۲۲۵) ممالک اجنییه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلمی
(۲۵۰) غروشدر .

نسخه سی ۷،۵ غروشدر .
سنه لکی ۵۲ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاندنه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدله بن
یازیلر اعاده اولماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

کتابخانه

۱۳۳۰

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد طاکف

آدوره من تبدیلینده ایریجه
غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولنی و آبونه
صره نومروسنی محتوی
بولوغنی لازمدر

ممالک اجنییه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک
فرانسزجه یازلمی رجا اولنور .

پاره کوندرلدیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیله لرلی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

سنه میلادیه سنه (دیاز) امید برونی کچمش و هندستانده بر پورتکیز ایمبراطورلنک اساسلری (۱۵۰۸) سنه سنه وضع اولنشدی . بوندن باشقه ۱۴۹۲ ده (قریستوف قولومب) آمریقایی کشف ایدرک (سان سالوادرور) چقمشدی . وندیکی (قابوت) شمالی آمریقا ساحللیری بویجه وقوع بولان میسیونره فعالیتی یکی طلمر آچشدی . پورتکیز واسپانیول کلیسالیری بوفرستدن استفاده ایتدیلر . بالخاصه اسپانیولر هر درلووسائط قضییه و وحشیه استعمال ایدرک لایرینه کچن مملکتلرده خریستیانی تاسیسه چالیشدیلر .

بو صیره لرده جزویتر میدان چقدیلر . و بر جوق یرلرده خز - یستیانی نشر ایتمک ، ارجله ژاپونیا ده اجرای فعالیتیه بانسلادیلر . جزویتر دن (مانیورمیس) چینلیر آره سنده یکریمی یدی سنه خریستیانی نشره چالیشمشدر . بونلر جنوبی آمریقا ده اجرای فعالیت ایدرک (۱۵۸۲) ده (باراغومی) ی تنصیر ایتمشله ، اون آلتیجی عصرک نهایتنده آمریقا ده کی بونون خریستیان فعالیتلری توحید ایدلشدی . قرون اولی و قرون وسطی میسیونره لکنک ال جانلی فعالیتلری بوسطرلرله تصویر ایتدکن صوکره میسیونره لک فعالیتک ال مهم واک تجاوزکار دوره سی اولان قرون اخیریه انتقال ایدرک . فقط بودوره انتقال ایتمدن مقدم براقاج ملاحظه درمیان ایتمک ایستریز .

خریستیانلنک اوروپا ملتلیری ایچنده تاسیسی متعاقب بولمیشلرک سیاسی ، اجتماعی ، علمی فعالیتلریله بلکنده خریستیانلق میسیونره لکی کشریک فعالیت ایتمش ، کاشفرله بلکنده مجهول قطعله حلول ایتمش ، اردولرله بلکنده حرب میدانلرینه قوشمش ، دونانملرله مستملکله یرلشمش ، الحاصل و سائط موجوده نک کافه سنندن استفاده ایدرک شرق و غربک هر گوشه سنده خریستیانی تلقینه چالیشمشدر .

خریستیان میسیونرلیکی معظم اسلام دولنک تاسیسی اوزرینه شرق اسلامیه قطعی برانلاسه دوچار اولقله برابر شرق بعید و غرب بعید ساحللیری میسیونره لک ایچون واسع برحیثه فعالیت تشکیل ایتمش ، میسیونره لر هر مانعه ای اقتحام ایدرک بوطرفلرده انتشار ایتمشدر . میسیونره لر ضرب بعیده یالکز باشلرینه اجرای فعالیت ایتدکلرندن اوراده عظیم بر موفقیت قازانمشلر و بوتون غرب بعیدی تنصیره موفق اولمشلردر . فقط قرون وسطی نک باشندن اعتباراً شرقده ، چینده ، ژاپونیا ده ، هندستانده و سائر اقطارده مسلمانلنک اورالره حلولدن مقدم فعالیتیه باشلادقلری حالده موفق اولمامشله ؛ بالعکس یک محدود اشخاصک همتیه وقوع بولان ارشادات اسلامیه مسلمانلنک چینده ،

هندستانده ، جاواده ، بحر محیط کیرک ال اوچرا آطه لریده قوتلی ، جانلی وابدی برطامل اولارلق تاسیسه بادی اولمشدر . بوکا مقابل میسیونره لرک فعالیتی ، فدا کارلی صولده صفر قالیر .

عینی ساحه ده مسلمانلرله خریستیان میسیونرلی آره سنده وقوع بولان بو مسابقه ده تشکیلاتیه ، سرمایه سیله ، حائز اولدینی حمایه و معاونت لک کافه سیله خریستیان میسیونرلیکی قطعی بر هزیمته دوچار اولویور . یالکز کندی آرزولرله ، منحصر آ کندی وارداتیله ارشاده چالیشان ، یاخود تجارت سوقیه باشقه ادیان منسوب انسانلرله تماس ایدن مسلمانلرک هیچ بر تشکیلاته ، هیچ بر حمایه استناد ایتمین ، فقط دین اسلامک علویتی ، ساده لکنی ، معقول و مقبول اساساتی نقل ایدن مسلمانلر موفق اولویور ؛ هم کیت ، هم کیفیت اعتباریه عظیم برکنه اسلامیه وجوده کتیره بیلورلر . او حالده قرون وسطی انساننده اسلام دولتلی ده نشر اسلام ایچون میسیونره لری تاسیس ایدوب چار اقطار جهان کوندرسه لر و بونلری حمایه ایتسه لر دی نتیجه نه اوله جنی تخمین اولونابیلیر .

مسلمانلر رسالتینه اقدمزک سراپا دینه دعوتله ، دین اوغورنده مجاهده ایله کچن حیانتدن ، رسالتینه اقدمزک کندینه معاصر اولان دولتلی دینه دعوت ایتمسندن عبرت آله رق نشر اسلام ایچون چالیشمش اولسه لر ، نشر اسلام ایله مکلف تشکیلات وجوده کتیره لر قرون وسطانک ختامندن مقدم فتوحات دینه مز بوتون دنیای احاطه ایدر و مسلمانلق نامزد اولدینی اعتلایه اوزماندن اصل اولوردی . فقط بوکا اهتمام اولونماسنه رغماً ادیان سائریه منسوب اقوام ایله بعض افراد اسلامیه نک مساعیسی مسلمانلی دنیانک ال اوچرا گوشه لرینه کونوردی . خریستیانلرک بوتون کلیسا و دولت تشکیلات استناد ایدن میسیونر مساعیسی شقمانه اوغراندی . میسیونره لر ، انجق مسلمانلرک آباق باصدا مادیی ساحه لرده ، مثلاً آمریقا ده ، انجق سلاح و تدهیش قوتیه موفق اولمشلر و بر جوق یرلرده اهالی اصلیه بی ایحا ایتمش و یا ایشدرمشلردی . کورولویورک قرون وسطی جدالنده مسلمانلنک انتشاری کندی کندینه وقوع بولمش و بوکا مقابل خریستیانلر بیتمز توکنمز و سائطله چالیشدقلری حالده هزیمته دوچار اولمشلردر .

بو حادثه نک قرون اخیرده کی صفحاتی دیگر بر مقاله ده تدقیق ایدرک .

عمر رضا

شرق و داعی ؟

بر غزته نک « ای شرق ، الوداع ... » سر لوجه لی بر باش مقاله یازمسی اوزرینه محمد علی توفیق یک اقدام غزته سنده بالاده کی سر لوجه ایله بر مقاله نشر ایتمشدر . بعض پارچه لرینی عیناً نقل ایدیورلر : « ای شرق الوداع ... بونک حقیقه ای بولمش اولدینی و مختصر اولدینی قدر معجز و بلیغ اولان بوسوزک قائلی ایچون بر موفقیت تشکیل ایتدیکلی

بوکا رغما لخصوصیه استانبولده احتیاجدن چوق فضله یر طوتان اجنبی مملکتلرینه خلقتمزک وعلی الخصوص یوکسکله طبقه تک بک زیاده رغبت کوستردکاری خیرتله قید ایتملی یز ... بونی برطرفدن مکتبلریمزک کیت وکیفیت اعتباریله غیر کفایتنه، فقط اصل خلقتمزک یا کاش تلیقلرینه وعلی حسرتک نتیجه سنده کوستریلن لایقیدله عطف ایتک لازمدر .

اجنبی مکتبلریمزک بعضی نقاط نظردن فردل ایچون فائده بخش اولدینی برلظه قبول ایتسهک بیه، جمعیت ایچون نهدر وخیم وتهلکلی اولدینی انکاره امکان وارمیدر ؟ ..

ایشی سیاسی جبهه سنندن دکل ، دوغریدن دوغریه تریوی واجتامی طرفندن تدلیق و مناقشه ایتک بیه بو حقیقی کافی بروضوح ایله افاده ایدیه بیلیر . مثلا استانبولده بولنان برانکیز ویا فرانسز مکتبلرینی نظر دفته آلیکنز ، بو مکتبلر انکیزلی ویا فرانسزلی سادهجه اسنندن عبارتدر . و بوراده بر قاج فرانسزه مقابیل روم ، ازمینی ، یهودی ودها جنسی بللی اولایان بیک برچشید ملیتله منسوب یوزلجه "چوجوق غریب بزخلیطه تشکیل ایدرلر . وتورک چوجولری کندی مملکتلرینده ، کندی تریه و فکر طالمرندن اوزاق ، بو غریب خلیطه ماهیتی بجهول محیط وهواسی ایچنده بنگارندن تجرد ایدرلر . ایشته مملکتلرینده کوردیکمز قوزموبولیتیمزک منشای بودر . سوکره برده بوکا معین وبللی مقصدلرک پروپاگاندا تأثیرلرینی علاوه ایدیکمز، بوشرائط آلتنده صباوتی کچیرمن برچوجولدن نصل ملی مفکوره ایچون فدا کارلرک بکلمک قابل اولابیلور ؟ .

خرستیان تریه سنی پروغرامنک اساس اولهرق تلیق ایدن بر اجنبی مکتبلرینه اولویان بر قاج چوجوق طانیم که کلیسا دعالرینی وطلرینک اسنندن ده ائی بیلیرلر ، وبالذات مزیز بر محبتک چوجوقی کونک برنده عصیان ایدن ملتکله تأثیر آلتنده زورله سوق ایدلرکی مکتبلر کلیسایه قرآن کریم ایله کوردیکی ایچون طرد ایدلشدر . بو حادثه دن طولانی چوجوقله مکتبلر بر مأموری آره سننده جریان ایدن محاوره ایسه حقیقه بر حکایه زمین اولاجق قدر شایان دقتدر .

مع مافیله ابوقضیه بی اثبات ایچون نه مثاله ، نه ده حکایه به احتیاج یوقدر . بر آرز خاطر سه مهراجعت ایدن هرکس بو اجنبی مکتبلرینده ملی ایچون ایدیا غائب اولمش بک معتبر اسنله راست کله جکدر .

شو حالده یکی تورکیه تک یکی مفکوره لری ایچون جدا برتهلک تشکیل ایدن بو اجنبی مؤسسه لرینه کارشی ناصل تدبیرلر اتخاذ ایدلیدر ؟ هیچ شبهه یوق که بو خصوصیه کی چنین ومشغل وظیفه ممارف وکالتک حصه سنه اصابت ایتکده در ...

ایک تریه اوچانی عائله قوچانی وابتدائی مکتبیدر . مملکتلرینده بویک تریه تک بوسبوتون ابتدائی مکتبلرینه انحصار ایتدیکده دوشونوله جک اولورسه مینی مینی یاورولریمزک قوزموبولیت بر محیطده انکشاف وتغویه مانع اولق حکومتک الهه موجود قانونلره نظر آده برحق وبر وظیفه سی حکمنه کیرر . بناء اهلیه ممارف وکالتی ابتدائی تحصیلک ملی مکتبلرده اجراسی لازم کلدیکنی بر آن اول تصریح واعلان ایتلیدر .

آذربایجانک روسیه

یکی قافقاسیا غزته سنندن :

۱۹۱۷ نجی ییلده ، بو یوک روسیه انقلابندن سوکره با کونخلق - باکو بزم ملی ، مدنی و سیاسی مرکز مزردر ... ویرکن روسیه انقلابک اعلان ایتدینی « تعیین مقدرات » حق پرلینه استناداً مختاریت واستقلال افکارینی

تسلیم ایتلیدر ، فقط اصل مسئله ، فورمولک وضعیتی نه بویوک بر بلاغته افاده ایتدیکنی تعیین دکل ، شرله تورکک حقیقه وداع ایدوب ایتدیکنی آکلامقدر . الوداع ای شرق ... اکر بو حزنلی ، فقط عزیمکار آریلق تمبیرله شرق کله سننده ومفهومنده مندرج سیته لره ن ایدیا اوز افلاشیور ایتسهک بزده بونی آرقده ایزله بر آغزندن تکرار ایدرز . وایسترز که بوتون تورک ملی بزم ایله هم آهنگ اولسون . فقط ملتیمزک روح ووجداننده کی معالی ای افاده ایدن تورکیه تک معنوی سیاسی کوسترن مناصد اولوتجه شرق ایله ودها لاشمه اصلا راضی اوله میز .

غرب تورکله کی جماعت حالده موجودیتلری اوزرندن بیکه ییلدن فضله بر مدت بکن بر ملتک بوتون عنعنلری بو عصرده محافظه ایدیه مزر . زمانک ییتیجی قوتی طوبیده کی تخریب قوتندن ده ما مدمشدر وزمانک قولاندینی باروته ترقی دیرلر . ترقی مفهومی کوری کورینه و مطلق بر عننه جیلکی نی ایدر . فقط غائب اولق ، ده ما دوغریسی قاینامق تهلکسنی بر طرف ایتکله ایستینه ملنتر عننلرینک ترقی ایله تألیلی ممکن قسملرینی محافظه ایتک مجبوریتنده درلر .

آلیات و صنایع انکشاف هرکون ترقی میداننده مسجزمل دوغوریور ، بولری مشترک مدنیت کندیسنه در حال الحاق ایدیور و او آنده بوتون ملنتر بوکا صاحب اولیور . لوندردنک برکشفنی مان آن واحده طوکیوده تطبیق ایدلش کورورز . هیچ بریکی فکر یوقدر که بیلدیرم سرعته بر دور عالم سیاحتی یامسین .

مبادله ، اقتباس ، تقلید ... مشترک مدنیت ساحه سننده ایشته ملتکله هپسی آرز چوقی موقیته بونی پایور وهریری بونی یا عقده کوستردیکی سرعت وموقیعت درجه سننده یوکسلیور . فقط روح ، مفکوره ، معنویت موضوع بحث اولنجه بلاستنا هر برده مفرط بر محافظه کارلرک ، متمصب بر عننه جیلک کورپیورز .

هر ملت مادیاتده متصل دیگر ملنتره اله اوزاتدینی ، دیگر ملنتره دوغری کبتدیک حالده معنویاتده فاصله سز اولهرق هب کندی کندیسنه دوغری کیدیور ، هرکون بر اچه ده « کندی » اولق ایتدیور . قایمیت ایتالیانک کوستردیکی مثاله بواد طانک اله بلیغ بره ایدر . فکر سزی ده ائی آکلامق ایچون مادیاتده ممکن اولدینی قدر ترقی پرور اولان موسیو موسولینی تک عننه جیلکده بک ایلری واردینی ، روسی مکتبلرده بر قاج سنه اول قالدیریلان صلیبی تکرار برینه لویده وریقنی خاطر لاتلم .

اجنبی مکتبلری

« حفظی توفیق » امضاسیله آقشام غزته سننده اجنبی مکتبلری حقیقه مهم بر مقاله نشر اولوشدر . بعض قسملرینی عیناً نقل ایدیورز : فکریمزجه مستقبل نسله یکی مفکوره بی تلقین ایدرکن آک زیاده دوشونه . جکیز نقطه تریه سیستلریمزده وحت وملت اساسلرینی محافظه چالیشمقدر . بو اعتبارله ده ملکدرده کی اجنبی مکتبلرینک وضعیترینی لایق اولدینی بوتون اهمیتله نظر دفته آلیق ضروریدر ...

مسئله تک آک مهم طری ، بو اجنبی مکتبلرینده بولونوب یکونی مهم کیتله بلع اولان تورک چوجولرینه ویریلن تریه وتلقین جهته در .

مع التأسف مملکتیمزک درت برکوشه سنه داغیلان بو اجنبی مکتبلرینک ماضیسی کافی بر اعتماد بخش ایدیه جک ماهیته دکلدر . اساساً بو مکتبلرک ناصل مقصدلرله آچیلمش اولدینی دوشونولورسه بونلردن فضله بر اعتماد بکلمک مایه لکدر .